

Birkenes kommune

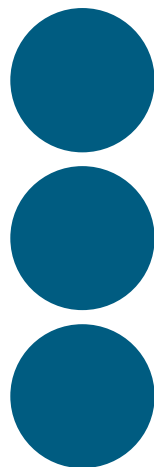

KOMMUNAL MÅLSETTING FOR HJORTEVILTFORVALTNINGEN I BIRKENES KOMMUNE 2025-2030

Innhold

Innledning	3
Definisjoner.....	3
Overordnede målsetninger	4
Nasjonale målsettinger/ formålsparagrafer	4
Fylkeskommunes overordnet målsetninger	4
Kommunens ansvar og myndighet	5
Kommunens hovedmål.....	5
Organiseringen av jakt på elg og hjort i Birkenes Kommune	5
Elg.....	7
Delmålsetninger for elg	7
Evalueringskriterium:	7
Bestandstettheten	7
Bestandens produktivitet.....	8
Kjønnssammensetningen	9
Bestandskondisjon.....	10
Slaktevekt 1½-åringer	10
Slaktevekt kalv	11
Årsaken til dårlig kondisjon og produksjon	11
Avskytningsmønster.....	12
Beitetrykk	14
Hjort.....	15
Delmålsetninger for Hjort	15
Evalueringskriterium	15
Bestandstettheten	15
Kjønnssammensetning	17
Rådyr	18
Delmålsetting for rådyr	18
Fallvilt	19
Viltulykker:.....	19
Beitegrunnlag.....	20
Minsteareal for elg, rådyr og hjort.....	21

Innledning

Kommunen skal vedta mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort, og rådyr der det er åpnet for jakt på artene. Målsetningen er lovpålagt ved § 3 i hjorteviltforskriften. Kommunens målsetning er et viktig styringsverktøy for å sikre at alle leddene som er en del av viltforvaltningen i kommunen kan jobbe mot en felles horisont.

Denne målsetningen bygger på et stort kunnskapsgrunnlag gitt ved jaktlagenes egne rapporteringer i sett og skutt, beitetakseringen og annen fagkunnskap. Denne kunnskapen er forsøkt presentert slik at den enkelt gir innsikt i trendene i bestandene og grunnlaget for kommunens mål.

Definisjoner

Vald: et areal som etter søknad er godkjent av kommunen for jakt på hjortevilt

Minsteareal:

- 1) Areal-størrelsen på det minste sammenhengende jaktområdet som offentlig myndighet kan godkjenne som et vald.
- 2) Størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse som jaktrettshaverne har krav på.

Bestandsplanområde:

Et bestandsplanområde for elg og/eller hjort består av to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide en bestandsplan for arten. Godkjennes av kommunen etter søknad.

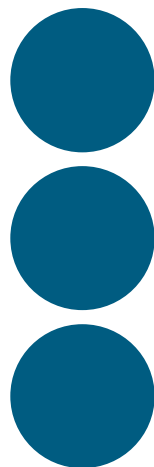
Bestandsplan: jaktrettshavernes offentlig godkjente, flerårige plan med mål for bestandsutviklingen, og beskrivelse av den årlige avskytingen.

For elg og hjort kan vald eller bestandsplanområder med et areal på minimum 20 ganger minstearealet, søke kommunen om godkjenning av en bestandsplan.

Viltlag: Uformell beskrivelse av vald i Birkenes kommune som er store nok til å ha egen bestandsplan.

Bevegelig gjennomsnitt

I noen grafer vil resultat bli gitt ved et bevegelig gjennomsnitt. Dette brukes for å jevne ut kortsiktige svingninger og fremheve langvarige trender. For å enkelt vise hvordan bevegelig gjennomsnitt skiller seg fra de uendrede data ligger disse i bakgrunnen.

Overordnede målsetninger

De nasjonale målsetninger for hjortevilt er i hovedsak gjenspeilet i gjeldende lovverk, De ulike lover og forskrifter som benyttes i lokal og sentral hjorteviltforvaltning har formålsparagrafer som gir nasjonale føringer for forvaltningen. Videre gir lovverket utfyllende bestemmelser om hvilket handlingsrom de lavere forvaltningsnivåene har innenfor lovverket.

Nasjonale målsettinger/ formålsparagrafer

Viltloven

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Naturmangfoldloven

...naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden,...

Hjorteviltforskriften

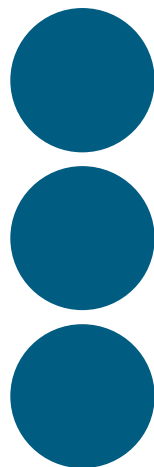
... forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

Fylkeskommunes overordnet målsetninger

Aust-Agder fylke skal ha biologisk sunne bestander av elg og hjort som utgjør en berikelse i naturen. Bestandene skal være bærekraftige i forhold til beitetilgang og skal ikke medføre uakseptable konflikter med trafikk, landbruksnæring og friluftsliv. Innenfor disse rammene skal elg og hjort forvaltes til beste for verdiskapning, lokale jegerinteresser og allmenne naturinteresser.

Elgens bestandskondisjon og produksjonsevne skal forbedres slik at jaktutbyttet over tid er stabilt og betydelig.

Hjortebestanden skal økes til en tetthet hvor hjorten bidrar som et viktig jaktobjekt over hele fylket.

Kommunens ansvar og myndighet

- Utarbeide målsettinger for forvaltningen av artene.
- Arbeide for å sikre bærekraftige hjorteviltbestander som ikke forårsaker uakseptable ulemper på andre samfunnsinteresser
- Fastsette minsteareal
- Godkjenne vald, bestandsplanområder og bestandsplaner
- Tildeler fellingsstillatelser på elg, hjort og rådyr

Kommunens hovedmål

- **Forvalte hjorteviltet med mål om sunne og bærekraftige bestander.**
- **Lokal forvaltning og samarbeid om bestandsplaner for å ivareta en felles hjorteviltbestand som sikrer leveområdets produktivitet og mangfold.**
- **All jakt på elg og hjort bør forvaltes etter bestandsplan.**

Delmålene for hver art skal gi enkle evalueringskriterier som viser i hvilken grad målene har blitt oppnådd.

Delmålsettinger for elg. Se side 7

Delmålsettinger for Hjort. Se side 15

Alle tall som er blitt brukt for å lage grafene er tilgjengelige på hjorteviltregisteret.no

Organiseringen av jakt på elg og hjort i Birkenes Kommune

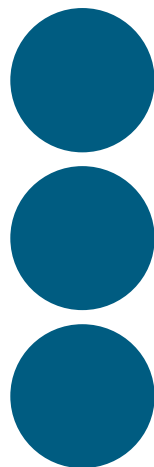
Birkenes kommune ønsker å bidra til samarbeid og felles mål for bestandsutviklingen.

Hjorteviltforvaltningen i Birkenes kommune, er i dag i stor grad selvstyrt av jaktrettighets haverne ved representantene og planene til bestandsplanområdene som består av de 3 største valdene i kommunen: Herefoss viltlag, Vegusdal viltlag og Birkenes viltlag. Disse utgjør over 90% av tellende areal i kommunen.

Det er et mål at bestandene forvaltes gjennom bestandsplaner, og fra 2025 vil det lages bestandsplaner for både elg og hjort for disse arealene.

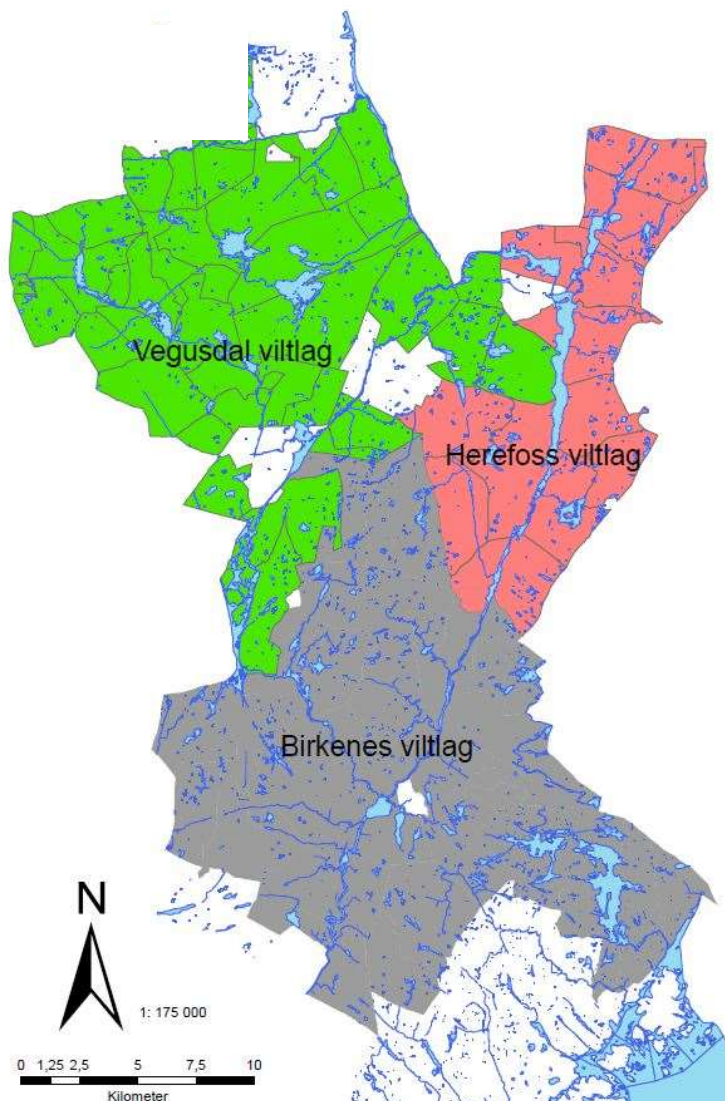
For å sikre et samarbeid som tar hensyn til bestanden i sin helhet er man avhengig av sammenhengende vald med høy grad av selvstyre igjennom bestandsplaner og selvopnevnte representanter. Dette gir stor grad av lokalkunnskap i hjorteviltforvaltningen, fritar ressurser i kommunen og forkorter byråkratiske prosesser.

Kommunen vil ta initiativ til felles prosjekter og bidra til å øke kunnskapsnivået ved å organisere innsamlinger av diverse materiale, beitetakster med mer. Dette legger et godt grunnlag for den lokale forvaltningen.

Kommunen vil årlig samle viltlagene for å gjennomgå måloppnåelse og resultater for siste jaktseason.

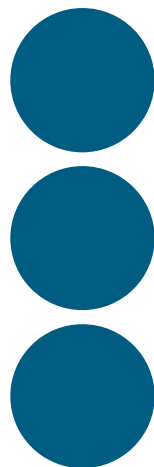

Figur 1 Kart over områder som ligger under valdene Birkenes viltlag, Vegusdal viltlag og Herefoss viltlag.

De 3 største valdene/viltlagene dekker over 90% av tellende arealer i kommunen. Vegusdal (nordvest), Herefoss (nordøst) og Birkenes (sør).

Det er i noen grad ulike bestands/naturforhold mellom områdene, men denne planen ser hovedsakelig kommunen under ett med tanke på bestandsforvaltningen.

Viltforvaltningen i både Lillesand og Birkenes kommuner blir håndtert av fellestekniske tjenester i Birkenes kommune. Dette legger til rette for samarbeid også på tvers av kommunegrensene. Birkenes viltlag organiserer også noe areal innenfor Lillesand kommune.

Elg

Delmålsetninger for elg.

Bestandstettheten skal holdes stabil.

Andelen voksne produserende dyr skal holdes høy.

Bestandskondisjonen skal økes, og vekt for kalv og halvannet åringer skal vise en økende tendens.

Finne årsaken til den negative utviklingen i kondisjon og produksjon

Evalueringkriterium:

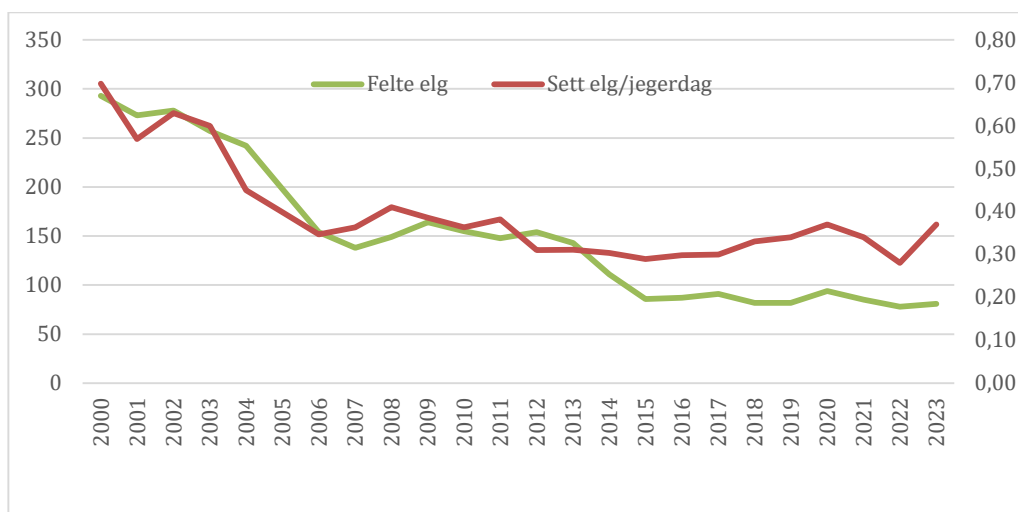
- **Sett elg per jegerdagsverk på 0,35 -0,45**
- **Av skutte dyr skal over 60% være ungdyr (kalv og 1½-åringer).**
- **Ku pr. okse < 1,8**
- **Kalv pr. ku > 0,65**
- **Beitetrykket skal være bærekraftig**
- **Delta i ulike prosjekter og studier av sykdom og parasitter mv.**

Bestandstettheten

Bestanden av elg i kommunen har jevnet seg ut på et nivå på 0,3 sett/jegerdag før 2018 og noe høyere etter endring av registreringsmetode etter 2018.

Bestanden synes å være stabil ved dagens avskyting på mellom 80 og 100 dyr/år, og beiteregistreringene utført 2021 viser at beitetrykket er nær bærekraftig. For å sikre god tilgang på beite bør ikke bestanden økes før kondisjonen viser bedring.

Ingen av viltlagene skiller seg spesielt ut i forhold til sett elg per jegerdag. Noe som vil tilsi at bestandstettheten av elg er ganske jevn i kommunen

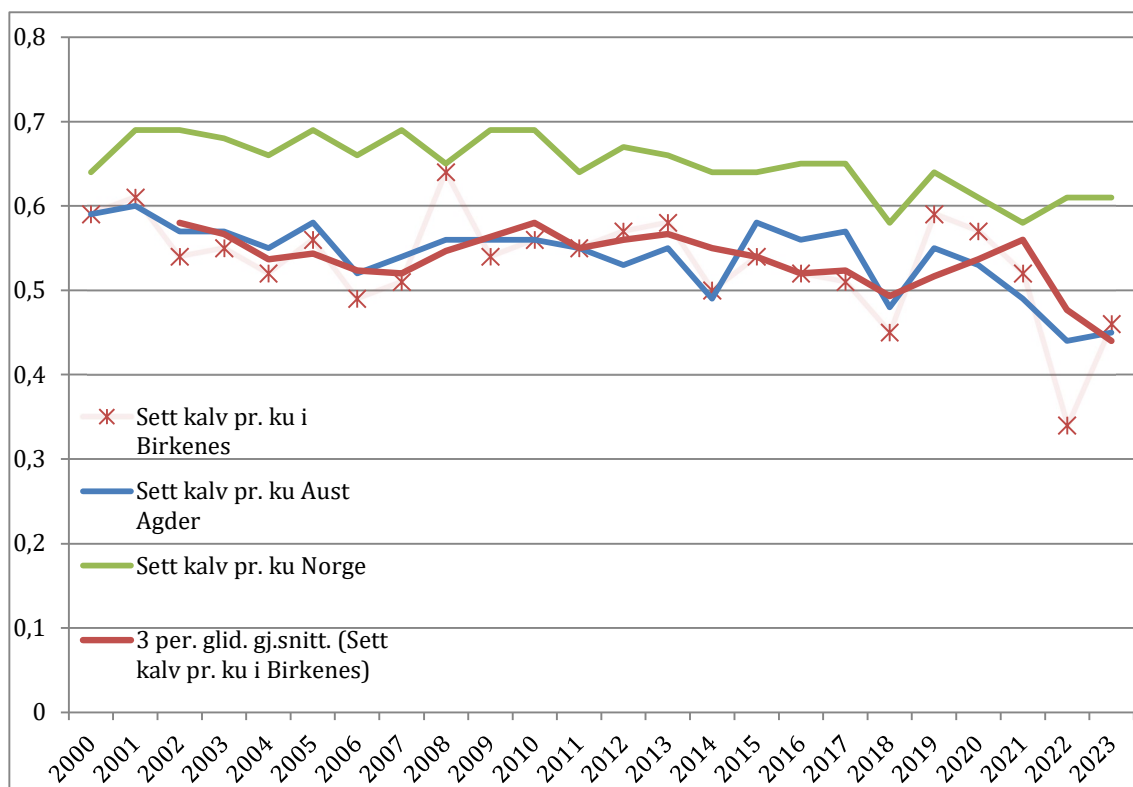
Figur 2 Sett elg pr. jegerdag og felte dyr i Birkenes kommune

Sett elg per jegerdag har forholdt seg stabilt de siste årene, like innenfor kommunens målsetninger. Når man korrigerer for endring i rapporteringen synes bestanden å holde seg stabil ved dagens avskyting på 80 – 100 dyr/år.

Bestandens produktivitet

Mål: Kalv pr. ku > 0,65

Figur 3 Sett kalv pr. ku i Birkenes sammenlignet med landet for øvrig og agder fylke.

Sett kalv per ku viser en jevn synkende trend, og følger samme utvikling som resten av Agder. Også for landet som helhet ser vi denne trenden tiltar.

Internt i kommunen registrerer man noe bedre produksjon i områder innenfor Vegusdal viltlag.

Bestandens produktivitet er svak, og det er et mål om å finne årsakene til denne utviklingen og snu den negative trenden.

Rekrutteringen av kalv kan påvirkes av mange faktorer, som alder og kondisjon på kyrene, klimatiske forhold og ulike sykdommer kan påvirke rekrutteringen av kalv.

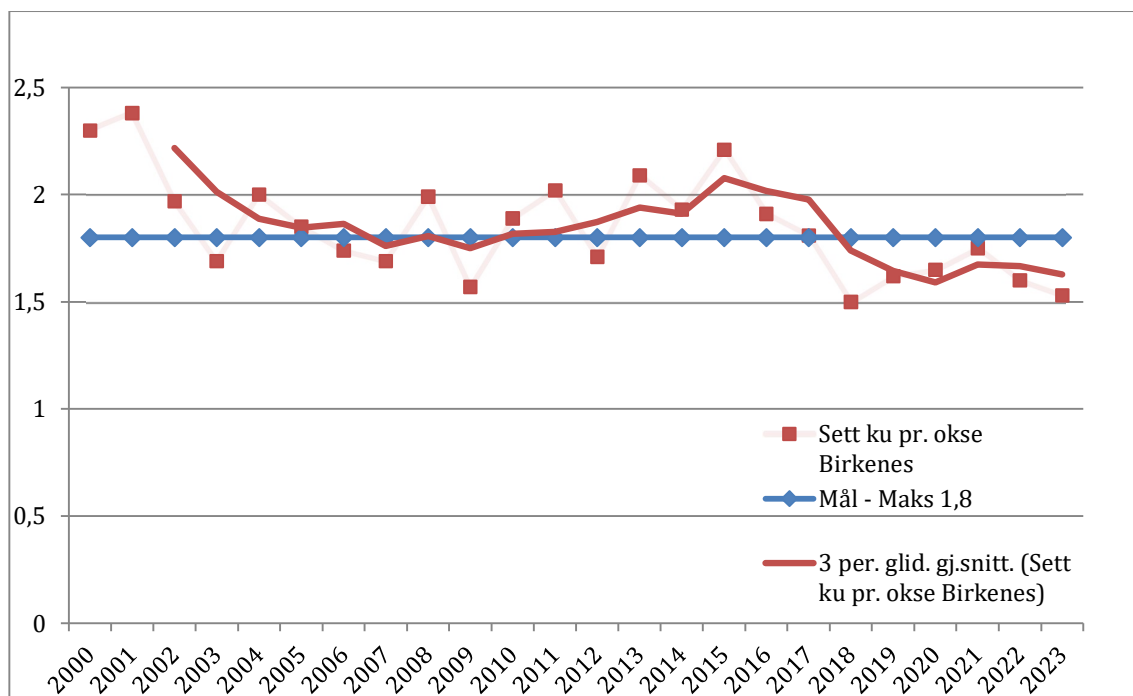
Birkenes kommune deltar nå i prosjekter som undersøker årsaken til høy dødelighet og lave vekter på elgkalvene.

Kjønns sammensetningen

Mål: Ku pr okse <1,8

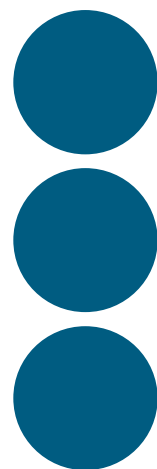
Sett ku per okse viser kjønns sammensetningen for dyr som er eldre enn ett år. Hvis det er for mange ku per okse, kan dette på kort sikt føre til at brunst og parringer skjer sent, dermed vil også fødsler av nye kalver bli utsatt, som igjen kan hindre kalvene fra å vokse seg store nok til å overleve vinteren. Lav konkurranse mellom oksene kan føre til at mindre okser får paret seg oftere, noe som også vil senke slaktevekten på lang sikt.

Figur 4 sett ku per okse i Birkenes kommune.

Sett ku per okse har vært innenfor målsettingen siden 2017, og det observeres oftere store fine okser spredt i kommunen.

Kjønnsbalansen har en positiv utvikling og ligger innenfor målet. Dette bør gi grunnlag for bedekning ved første brunst med påfølgende tidlig kalving, bedre kondisjon og produktivitet i bestanden.

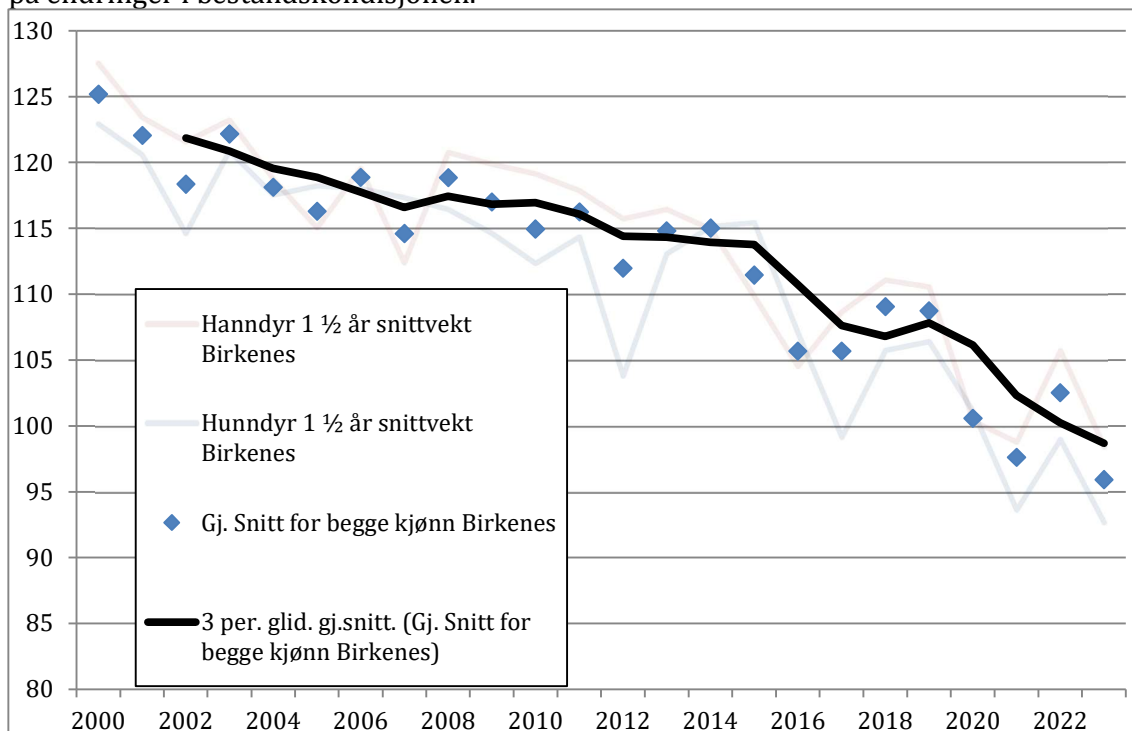

Bestandskondisjon

Slaktevekt 1½-åringer

Utviklingen i gjennomsnittlige slaktevekter hos kalver og 1½-åringer kan gi et godt bilde på endringer i bestandskondisjonen.

Figur 5 Slaktevekt for 1½-åringer i Birkenes kommune, gitt med registrerte tall for hvert kjønn, gjennomsnittet for begge kjønn og glidende gjennomsnitt.

Vekten til ungdyr i kommunen er fortsatt på vei nedover. Denne trenden er ganske lik for alle viltlagene. Lavere slaktevekt for ungdyr kan komme av en for høy bestand av elg i forhold til beitegrunnet eller små og seint fødte kalver. Viltlagene har også hatt fokus på å skyte små dyr.

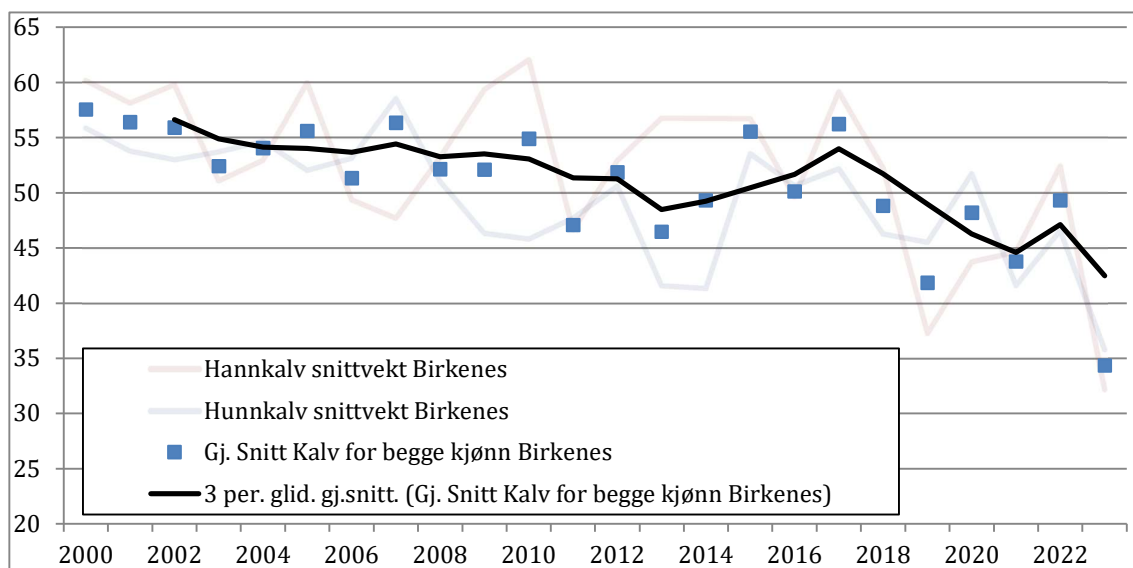
Fylkeskommunens delmål har vært å få slaktevekten på 1½-åringer over 120 kg. Birkenes kommune er dessverre langt fra dette målet.

Anbefalingen fra Faun naturforvaltning for Birkenes, er for 2024 en svak reduksjon av bestanden med et uttak på 95 dyr i året. Dette begrunnes med synkende bestandskondisjon og moderat overbeite registrert ved beitetakseringen.

Birkenes kommune mener det også må være andre årsaker til den dårlige kondisjonen og vurderer beitet til bærekraftig da stor hogstaktivitet har bidratt positivt de siste årene.

Slaktevekt kalv

Figur 6, Slaktevekt for kalv i Birkenes, gitt med registrerte tall for hvert kjønn, gjennomsnittet for begge kjønn og glidende gjennomsnitt.

Med unntak av en liten periode med positiv utvikling fra 2014 til 2017 har slaktevekten på kalv falt jevnt gjennom hele perioden og viser en negativ trend.

Innad i kommunen registreres det noe bedre kalvevekter i Vegusdal området. Grunnen til den generelt bedre kondisjonen på felt kalv i Vegusdal kan blant annet være bedre beitegrunnlag, geografi og forskjeller i klima. Avskytingsprofilen med et noe større uttak av kalv i dette området kan og spille en rolle.

Årsaken til dårlig kondisjon og produksjon

Birkenes kommune vil delta i ulike prosjekt og studier med mål om å finne årsaken til den negative utviklingen i bestandskondisjon og produksjon.

De siste årene er det tatt avførings og vevsprøver av elg og hjort for å kartlegge forekomst av parasitter.

Det er og samlet inn små elgkalver som er analysert for flåttborne sykdommer. Dette kommer i tillegg til beitetaksering og analyser av sett og skutt data.

Birkenes kommune vil aktivt bidra til gjennomføring av nye og aktuelle prosjekter som kan bidra til å finne årsaken til denne negative utviklingen og gjøre nødvendige grep for å snu trenden.

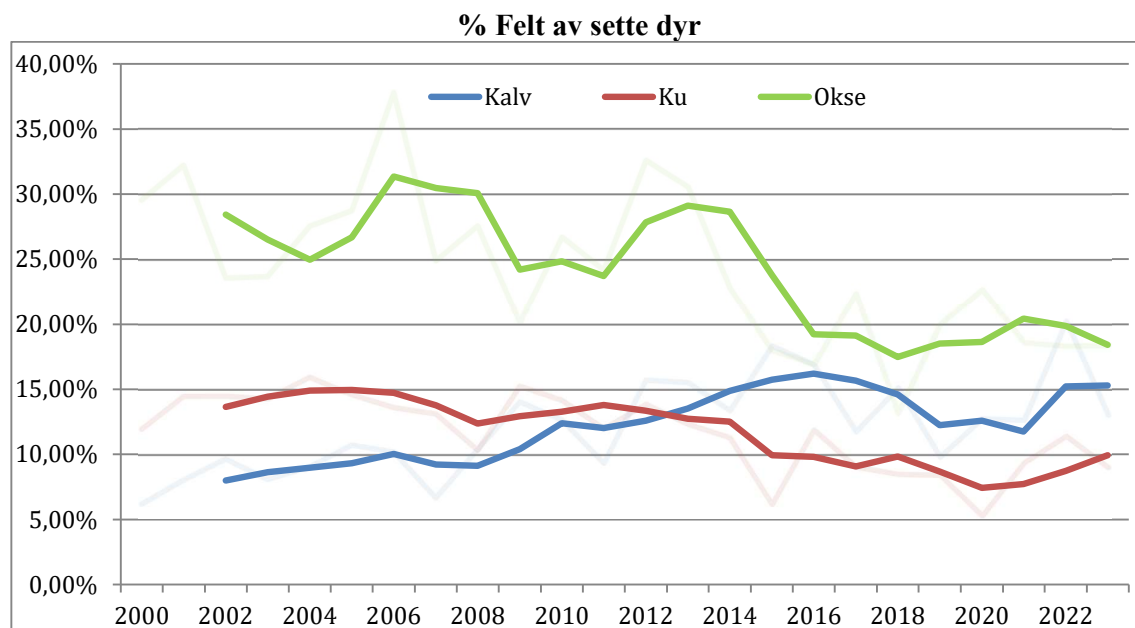
Midler fra fellingsavgifter/viltfondet vil i stor grad brukes i dette arbeidet.

Kommunen skal oppfordre og minne om føring av sett og skutt for innsamling av statistikk. Denne danner et vesentlig grunnlag for å følge bestandsutviklingen.

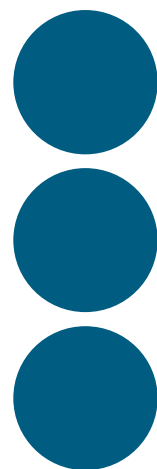

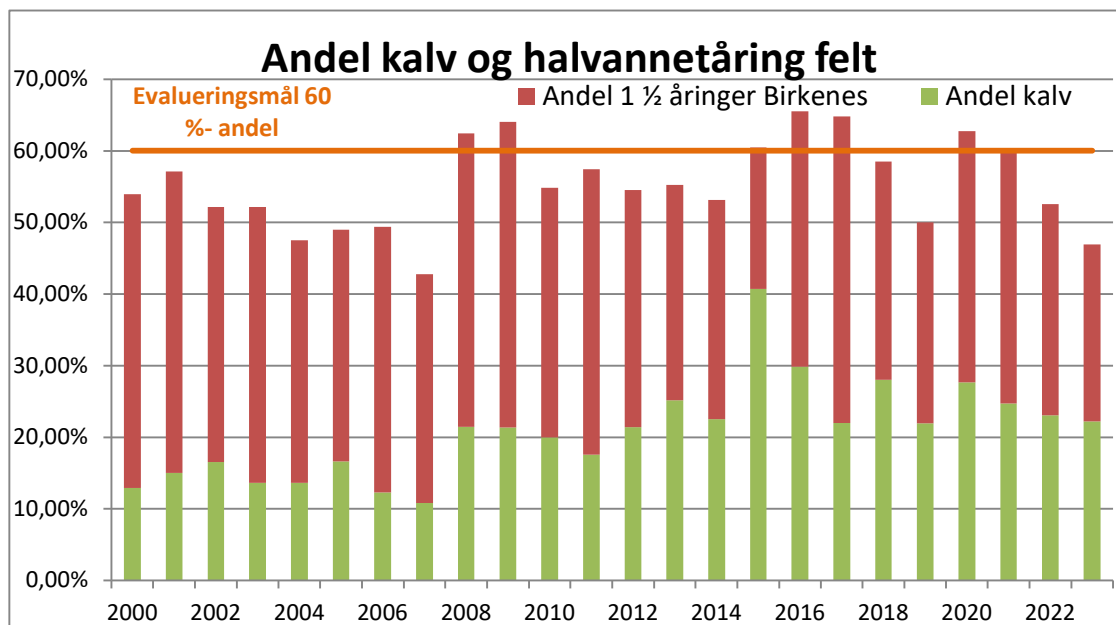
Avskytningsmønster

Viltlagene har hatt stort fokus på å begrense uttaket på store produktive dyr siste planperiode. Dette fremkommer også i grafen under som viser jaktpress. Dette bidrar til høyere gjennomsnittsalder og større andel produksjonsdyr i bestanden. Det har og vært ulike regler knyttet til å spare store dyr ved vektbegrensninger eller antall takker for okse. Slike tiltak er fortsatt aktuelle frem til vektene bedrer seg for kalv og ungdyr og observasjonen av tvillingkyr og større okser øker.

Figur 7, prosentandel av dyr i Birkenes kommune som har blitt sett og skutt under jakt fordelt på kalv, ku og okse. Et lettere jaktrykk på okser de siste årene har jevnet ut kjønnsforskjellene i bestanden. Ser vi på Figur 4, viser denne at ku/okse forholdet nå ligger godt under målsetningen på 1,8. Uttaket av kalv har stabilisert seg på ca 15% av observerte dyr.

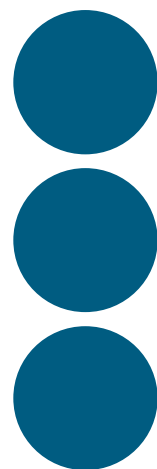

Figur 8, Andel ungdyr (kalv og halvannetårninger) felt siden 2000. Oransje linje er kommunens målsetning på 60%

De siste 3 årene har andelen felte ungdyr (kalver og 1,5 års dyr) vært synkende og under kommunens målsetning.

Bakgrunnen for kommunens målsetning om å felle minimum 60% ungdyr/kalv er å holde en høy gjennomsnittsalder i elgbestanden. Man beholder da en stor andel voksne produktive dyr, som igjen fører til økt produktivitet. Når man tar ut ungdyr er det hensiktsmessig at en vesentlig andel er kalv, da kalv som er felt på høsten ikke vil redusere tilgjengelig vinterbeite.

Dagens avskytingsmønster har bidratt til at bestandsmålene er nådd i forhold til ku/okse og bestandsstørrelse målt ved sett/dag og som gir et bærekraftig beitetrykk. Dette tyder på at det også er andre faktorer som fører til negativ utvikling på kondisjon og produksjon i bestanden.

Beitetrykk

Nedenfor følger konklusjon fra beitetakseringen i 2021 for Birkenes

Anbefaling

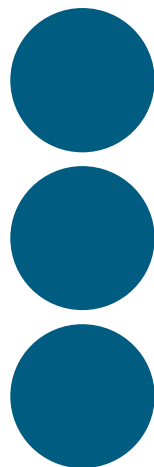
Bestandskondisjonen i Birkenes har hatt en synlig nedgang de siste 4-5 årene etter en lengre periode med stabil trend. Parallelt med nedgangen har elgtettheten økt noe siden 2015. Med bakgrunn i at det i 2021 ble registrert et moderat overbeite, anbefaler vi at tettheten av elg i Birkenes reduseres svakt. For å oppnå dette bør kortsiktig fremtidig uttak økes noe.

Utvikling

Det har vært større hogstaktivitet i Birkenes de siste årene, og dette vil bidra til bedre beitetilgang i planperioden.

Birkenes kommune ønsker at beitetakseringen følges opp og gjentas med faste tidsintervall for å danne sammenligningsgrunnlag. Dette vil gi en bedre forståelse for hvordan beitetilgangen påvirker kondisjon og produktivitet for bestanden.

Hvordan hjorten påvirker beitet er også usikkert og bør undersøkes nærmere. Man må anta at det er en viss konkurranse om beitet mellom artene.

Hjort

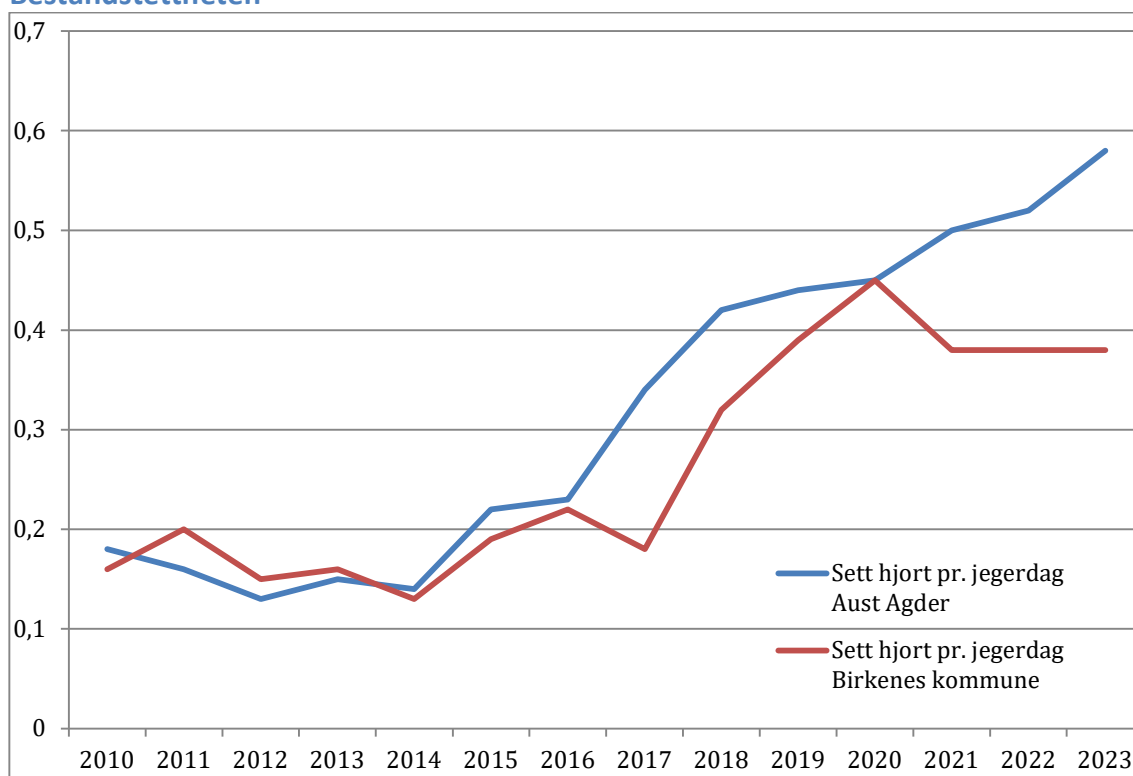
Delmålsetninger for Hjort

- En høstingsverdig bestand som ikke medfører vesentlige beiteskader.
- Forvaltning etter bestandsplan
- Økt samarbeid mellom viltlagene.
- Opprettholde kondisjon og vekter.

Evalueringkriterium

- Sett hjort per jegerdagsverk 0,4-0,5
- Sett kolle per bukk <1,75

Bestandstettheten

Figur 9, Sett hjort per jegerdag i Birkenes kommune

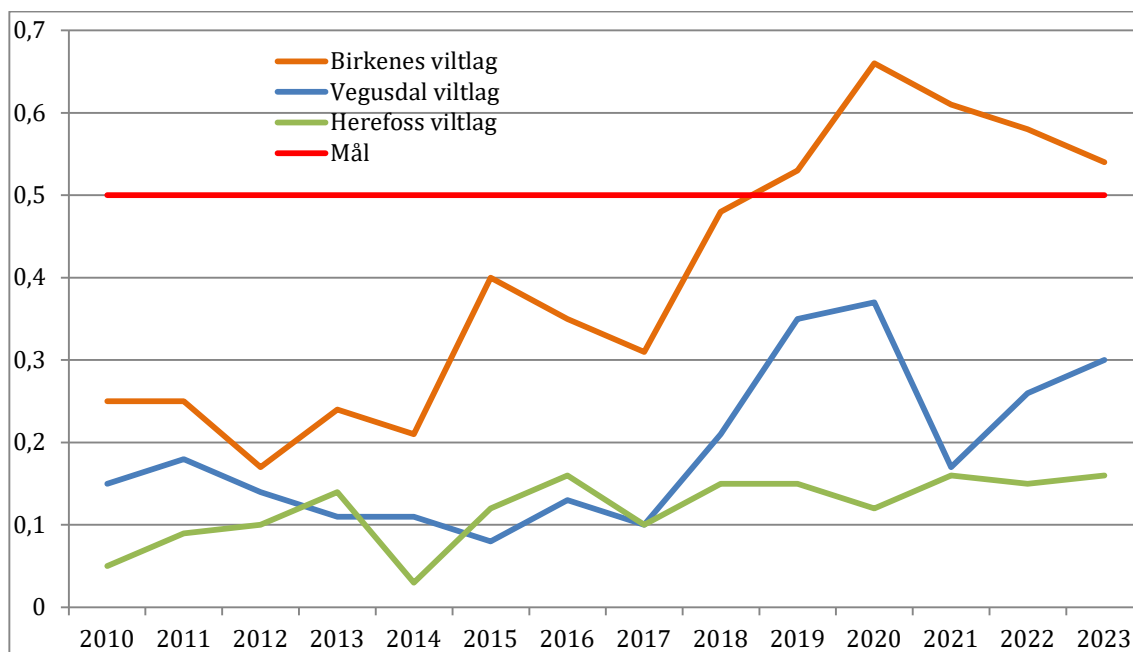
Ut ifra grafen over ser det ut som bestanden har stabilisert seg i Birkenes de siste årene.

Det er tydelig forskjeller i bestandstettheten både mellom viltlagsområdene og innad i disse igjen.

For enkelte områder rapporteres det om betydelig skade på innmark og også noe på skog. Det har vært noen henvendelser når det gjelder å søke skadefelling de siste årene. For enkelte områder bør derfor bestanden reduseres.

Kommunen vil vurdere endring av minsteareal for å legge til rette for å stabilisere bestanden og hindre ukontrollert vekst og skader på innmark og skog. Det er viktig at viltlagene i tillegg legger til rette for en avskyting som reduserer skader slik at skadefellingstillatelser unngås.

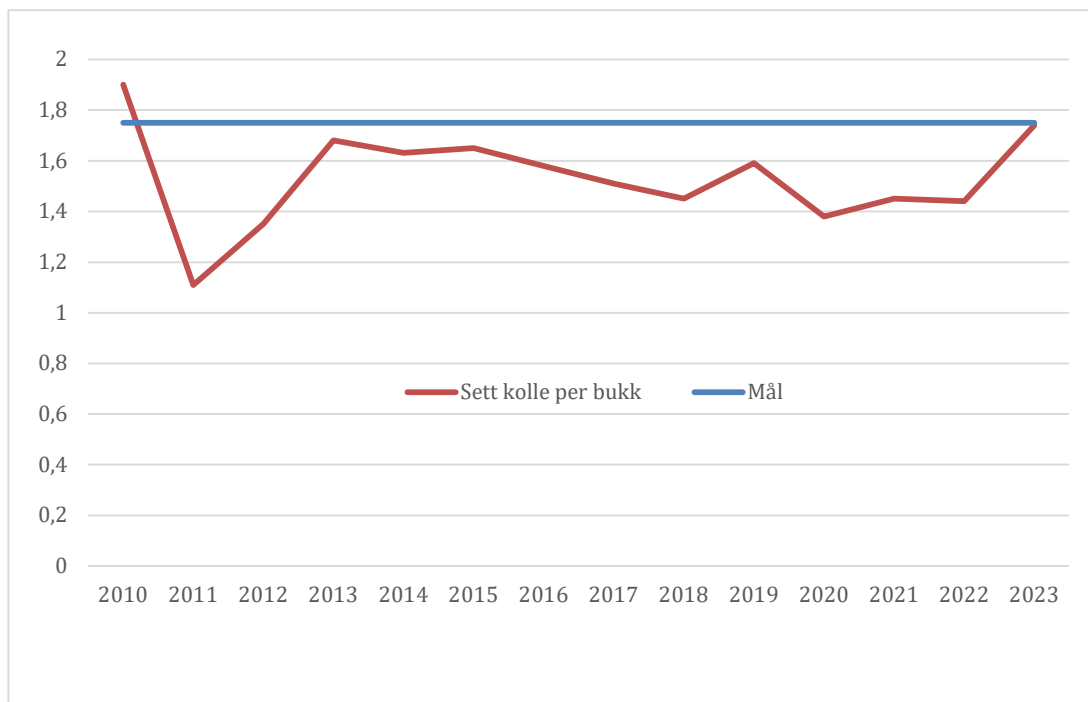
Figur 10, Sett hjort per jegerdag fordelt på viltlagene.

Ut fra grafene ser vi at det er vesentlige forskjeller på hjortebestanden i Birkenes. Også andre registreringer og erfaringer til lokale jegere indikerer at områdene innenfor Birkenes viltlag har en tettere hjortebestand enn Vegusdal og Herefoss viltlag. Dette er sannsynligvis på grunn av generelt bedre beitegrunnlag i den sydlige delen i forhold til områder nord i kommunen. Bestandstettheten synes å være størst rundt aktivt drevne jordbruksområder, dette gjelder hele kommunen.

For å oppnå målsetningen bør derfor bestanden i syd reduseres noe, mens det er rom for noe vekst i resten av kommunen.

Bestandsplanene for de ulike områdene må derfor gjenspeile disse forskjellene og vil i noen grad kunne ha ulike mål.

Ved direkte tildelinger vil kommunen legge vekt på de lokale bestandsforholdene og tildele med tanke på ønsket resultat og mål i planen.

Figur 3, Sett kolle per bukk i Birkenes kommune

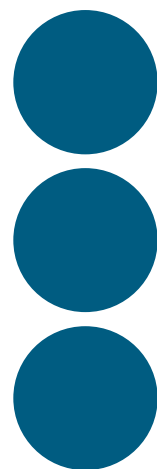
Kjønns sammensetning

Målsettingen om maks 1,75 kolle pr. bukk. videreføres.

Sett kolle per bukk har ligget innenfor målet over en lengre periode og det er et mål å opprettholde en stor andel bukk i bestanden. Dette bidrar til en naturlig kjønns og aldersbalanse.

Jakt og naturopplevelsen styrkes også når de store bukkene finnes i området.

Som figuren viser, må det være fokus på kjønnsfordelingen i uttaket fremover. Uttaket av kolle i forhold til bukk må økes noe i kommende periode.

Rådyr

Delmålsetting for rådyr

- **Det skal sikres en høstingsverdig bestand av rådyr som ikke medfører vesentlige konflikter for andre interesser.**

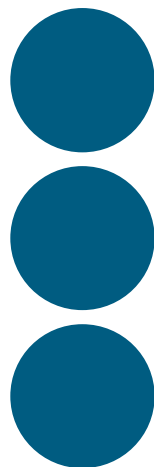
Inntrykket er at rådyr blir forvaltet på en forsvarlig måte av valdene.

Viltlagene får tildelt frie dyr og skal forvalte bestanden fornuftig. Felte rådyr skal registreres i sett og skutt.

De siste fem årene er det rapportert ca 170 felte rådyr i kommunen og bestanden synes stabil, men varierer noe og påvirkes negativt ved tøffe vinterforhold. Utaket har overvekt av bukk og kalv. Dette bidrar til en produktiv bestand.

Man erfarer at det er noe mangler i rapporteringen av skutte dyr, og det vil jobbes aktivt med å bedre dette. Rapportering av rådyr følger nå samme rutiner som elg og hjort og man håper det vil føre til enklere rutiner og bedre rapportering.

Det registreres en del påkjørsler, og det skaper en del uheldige situasjoner i forhold til andre interesser. Spesielt i områdene rundt tettbebyggelse, og hvor jakttrykket av den grunn blir lavt, er dette et økende problem.

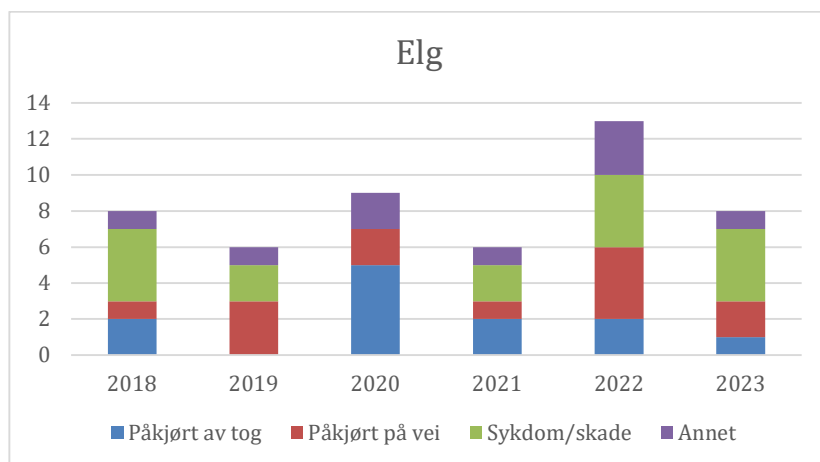

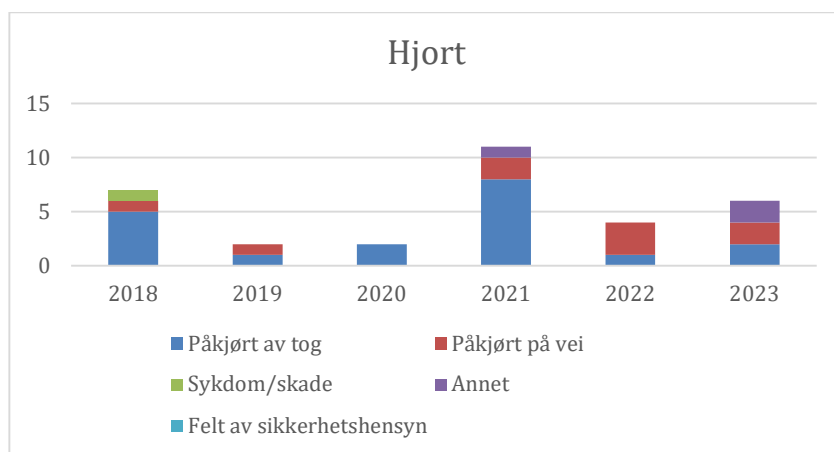
Fallvilt

Det registreres årlig ca. 40 fallvilt hendelser for hjortevilt i Birkenes. Rådyr står for over halvparten av disse og her er påkjørsler langs vei den vanligste årsaken. For hjort og elg skjer de fleste hendelsene på jernbanen. Kommunens fallviltmannskap gjør en god jobb og kommunens ansvar og oppgave for dette arbeidet skal ivaretas på en forsvarlig måte.

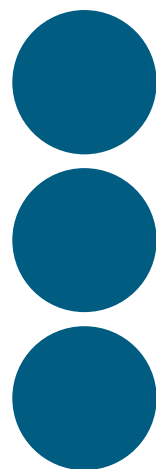
Viltulykker:

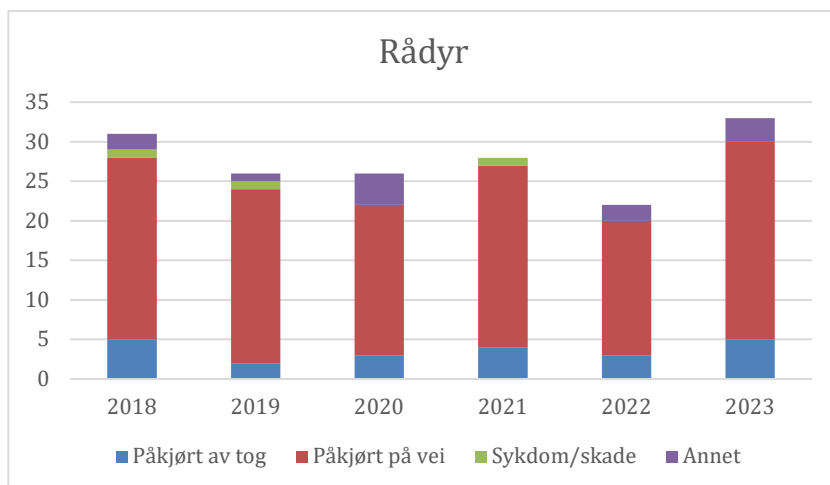

Figur 4, Innrapporterte viltulykker for elg

Figur 13, Innrapporterte viltulykker for, hjort

Figur 14, Innrapporterte viltulykker for rådyr

Rapporterte ulykker hvor hjortevilt er involvert har forholdt seg relativt jevnt de siste 6 årene.

Størst sannsynlighet for personskade er når bil eller motorsykkel kjører på elg og hjort. Det registreres ca. 5 slike hendelser årlig.

Over halvparten av ulykker som har involvert elg og hjort de siste årene er påkjørsler av tog. Ved store snøfall trekker dyrene ned på jernbanelinja og det fører til økt sannsynlighet for påkjørsler.

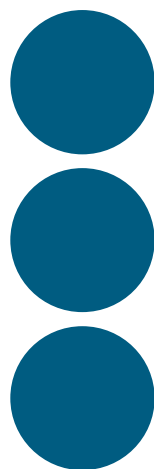
Påkjørslene er ellers på et nivå som har liten betydning for bestandene av hjortevilt i kommunen.

Konfliktene anses også å ligge på et akseptabelt nivå i forhold til andre interesser.

Beitegrunnlag

I de siste årene har det vært lav konflikt mellom beitetrykk og skader på skog og innmark forårsaket av elg og hjort. Det vurderes som at beitegrunnlaget er stort nok til elgstammen vi har i dag.

På grunn av hjortens ujevne fordeling, har det blitt rapportert om beiteskader på innmark på enkelte mindre områder. Kommunen vurderer at slike lokale konsentrasjoner av hjort må håndteres innad i viltlagene. Kommunen vil være restriktiv med skadefellingstillatelser hvor målet er å redusere bestanden.

Minsteareal for elg, rådyr og hjort

Minstearealet er det viktigste verktøyet kommunen har for å sikre en god forvaltning av hjortevilt og samarbeid mellom jaktrettighetshavere.

Dette er gjeldende minsteareal i Birkenes pr 2024:

<i>Elg</i>	<i>Hjort</i>	<i>Rådyr</i>
4 000 dekar	5 000 dekar	1 000 dekar

Hovedregelen er ett minsteareal per kommune for hver art.

Ved endring av minstearealet kan kommunen legge til rette for tildeling av kvoter og godkjenne bestandsplaner som vil bidra til å nå målsetningene i denne planen.

